

Motion till riksdagen 2022/23:635

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Upphandling av elsparkcyklar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt för kommuner att använda upphandling som åtgärd för att få bättre ordning på elsparkcyklar och andra fordon inom friflytande mikromobilitet i stadsmiljön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den mobilitetsrevolution som just nu pågår såväl i världen som i svenska städer och tätorter, med främst eldrivna, appstyrda mindre fordon, är i grunden mycket positiv. Användandet av exempelvis elsparkcyklar kan ersätta bilresor och kan, i kombination med kollektivtrafikresor, öka tillgängligheten drastiskt för personer som väljer att inte köra bil.

Elsparkcyklar och andra elfordon inom mikromobiliteten utgör en del av delningsekonomin som dels driver på teknikutvecklingen, dels minskar klimatpåverkan och utsläpp av andra gaser som försämrar luftkvaliteten i städerna.

Om städerna dessutom är kloka nog att samarbeta med elsparkcykelföretagen kring datainsamling, finns stora möjligheter att optimera trafikrörelserna i staden, vilket minskar köerna för såväl personbilar som leveranser.

Dessa samhällsnyttor riskerar dock att överskuggas av den brist på ordning som parkeringsproblematiken orsakat i städerna under det senaste året. Elsparkcykelbranschen är ny och aktörerna många, vilket i kombination med bristande ansvar hos användarna lett till att fordonen ofta felparkeras och står i vägen för andra trafikanter och gående. I värsta fall utgör elsparkcyklarna en direkt fara för andra som rör sig i städer som t.ex. Malmö.

Branschen har mött detta genom att bland annat skapa incitament för användarna i apparna och investera i parkeringsställ samt genom en parkeringspatrull där nyanlända får jobb genom att manuellt flytta elsparkcyklarna i städerna. Tyvärr har det inte räckt till.

Kommunala företrädare från olika partier har under det senaste året vittnat om att de saknar de rättsliga verktyg som behövs för att reglera elsparkcyklarna – något som även branschen efterfrågar.

En lösning som förespråkas av flera aktörer och kommunpolitiker är möjligheten att via upphandling styra vilka bolag som får rätt att verka i kommunen och på vilka villkor. På så sätt skulle kommunerna kunna ställa krav på exempelvis åtgärder för bättre trafiksäkerhet, incitament till korrekt parkering eller delning av data.

För att en sådan lösning ska bli meningsfull behöver dock kommunerna få möjlighet att avvisa de bolag som inte möter kraven, det vill säga de aktörer som "förlorar" upphandlingen. Något som Stockholms stad bland annat uttryck vilja att göra men inte ser sig ha utrymme för i gällande lagstiftning.

Jag föreslår mot denna bakgrund att möjligheten att ge exklusivitet till de aktörer som vinner en sådan upphandling undersöks.

Niels Paarup-Petersen (C)